

P. Potůček připojil poznámku, že při změnách valorizačního výpočtu se musí brát ohledy i na historický kontext a musí být navrhována promyšlená a racionální řešení. Rozhodnutí vlády ad hoc nejsou pro důchodový systém vhodná. Vývoj indexů CPI a IŽND nelze jednoduše odhadnout a v situaci, kdy hrozí pokles náhradového poměru pod 40 %, je dobré uvažovat i nad řešením, navrženým na minulém jednání, a to používání takového indexu, který je v daném okamžiku pro důchodce výhodnější.

Do diskuse k tomuto návrhu se zapojil i **p. Kučera**, který tlumočil souhlasné stanovisko **p. Špidly** s tímto návrhem, a **p. Zelený** s poznámkou, že predikce míry ohrožení chudobou je třeba brát s určitou rezervou. Celkově pak okomentoval předložené scénáře, možný vývoj obou indexů a upozornil, že vycházet v predikcích jen z vývoje v minulém období, není zcela vhodné. Podotkl také, že IŽND nepokrývá všechny důchodce, protože všichni důchodci nežijí v domácnostech důchodců. **P. Pernes** reagoval, že IŽND je i přes nedostatky zatím nejdokonalejší index pro valorizační mechanismus. Doplnil, že důchodců žijících ve smíšených domácnostech s ekonomicky aktivními není příliš mnoho.

P. Kučera připustil, že některé argumenty mluví ve prospěch používání toho indexu, který je výhodnější pro důchodce a rozvedl diskusi nad návrhem, který uvedl **p. Zelený**, ve kterém by mohl být valorizační mechanismus založen na jednom zvoleném indexu a druhý index by sloužil jako pojistka, která by se použila v případě, že by se jeden index vyvíjel podstatně odlišně.

P. Suchomel poznamenal, že pokud má být cílem valorizačního mechanismu chránit důchodce před chudobou, pokrýt rozdíly cen a přidat k tomu podíl na růstu blahobytu společnosti, tak je logické valorizovat důchody jen podle IŽND. Pojistka pro úpravu mechanismu při neočekávaném vývoji je obsažená ve zmocnění vlády zasáhnout do výpočtu ad hoc až do výše 2,7 %, není proto nutné mechanismus ještě komplikovat dalšími pojistkami.

P. Kučera se zeptal, zda je nějaká pravděpodobnost, že CPI v čase poroste rychleji než IŽND, neboť podobná informace se objevila v zaslaném materiálu. **P. Suchomel** tuto formulaci upřesnil a dodal, že nelze s jistotou tvrdit, zda bude IŽND v budoucnu vyšší či nižší.

P. Samek se ve své poznámce vrátil k návrhu valorizačního mechanismu založeného na používání toho indexu, který je v daném období výhodnější a navrhl udělat porovnání a grafické znázornění mzdového vývoje, reálného vývoje důchodů v současnosti a možného vývoje důchodů v budoucnosti při uplatnění tohoto mechanismu.

P. Kučera podotkl, že se v diskusi objevilo několik argumentů, které mluví ve prospěch varianty s používáním výhodnějšího indexu. Tato varianta by především pomáhala skupině nejohroženějších. I podle **p. Fialy** je používání vyššího z indexů pro důchodce výhodnější a vyjádřil souhlas s tímto návrhem.

P. Pernes dodal, že ani metodika IŽND neošetřuje všechno a není zcela dokonalá, ale je spravedlivější, protože čím starší důchodce, tím má větší životní náklady.

P. Samek přidal možný argument pro variantu používající výhodnější z indexů, který zněl tak, že tímto lze pomoci sociálně slabší skupině a snažit se tak odstranit nespravedlnost, k níž ve společnosti dochází.

Pí. Malá řekla, že ministerstvo financí je ochotno diskutovat o tom, který z indexů bude používán, ale nesouhlasí s variantou valorizačního mechanismu, který používá ten výhodnější z indexů, protože by to zkomplikovalo již takhle složitá valorizační pravidla, obzvláště v situaci, kdy bylo schváleno zmocnění

vlády zasáhnout do valorizačního mechanismu do výše 2,7 %. Mimo složitost takové právní úpravy do této problematiky také vstupuje ufinancovatelnost takového mechanismu.

O složitosti zakotvení takového valorizačního mechanismu a výdajů, které by z toho plynuly, se rozvinula diskuse, do které se zapojili **p. Potůček**, **p. Kučera**, **pí. Malá** a **p. Suchomel**. **P. Suchomel** upozornil, že srovnávací výpočty, které by bylo potřeba pro takový mechanismu, jsou velmi drahé a navíc stále není dostatečně zdůvodněno, proč by se mělo k tomuto valorizačnímu mechanismu přistoupit. **Pí. Malá** také zdůraznila, že financování takového valorizačního mechanismu by mohlo zásadně ovlivnit veřejné finance a muselo by docházet například ke zvyšování odvodů, což by mohlo vyústit v podvazování generace ekonomicky aktivních obyvatel.

P. Fiala poznamenal, že zvyšováním některých odvodů nemusí docházet k podvazování generace ekonomicky aktivního obyvatelstva, v západních zemích se tyto odvody zvyšují a přes to v mnoha zemích k podvazování nedochází a prosperují lépe.

P. Kučera shrnul diskusi o návrhu valorizačního mechanismu, který používá ten index, který je v danou chvíli pro důchodce výhodnější a řekl, že se v diskusi projevilo, že to není neobvyklé řešení, otázka ufinancovatelnosti přitom vyvstává nejen u tohoto návrhu, ale i u všech ostatních.

P. Potůček k diskusi doplnil tři poznámky. V první z nich se vyjádřil, že rozumí obavám z finanční náročnosti takového opatření, jak je vyjádřila **p. Malá**, ale je nutné brát ohled i na cíle a priority OK jako je například zajištění důstojného života důchodců. V druhé z nich připomněl studii OECD, která dospěla k závěru, že vzhledem k vývoji, který se v našem regionu očekává, nebude jiná možnost, než že se musí výdaje na důchody zvyšovat. A v poslední poznámce uvedl, že ke konci roku budou tyto problémy a otázky zodpovězeny i politickými zástupci v rámci Cestovní mapy důchodové reformy, se kterými jsou naplánovány kulaté stoly.

P. Potůček poté navrhl otázky a jejich pořadí, se kterými by mohl PT2 předstoupit před celou OK:

1. Má být ve valorizačním mechanismu uplatněn IŽND místo CPI?
2. Má se ve valorizačním mechanismu uplatňovat takový index, který je pro důchodce v daném období výhodnější?
3. Má se valorizovat podle 1/3 reálných mezd nebo podle jiného zlomku?

P. Samek navrhl doplnit výpočty, jak by vypadal vývoj v minulosti, pokud by na něj aplikovaly jednotlivé varianty, které se navrhuje do budoucna. Takové výpočty mohou posloužit jako důležité argumenty, protože ukazují, jaké náklady a výdaje by v minulosti vznikaly a jaké důsledky by mohly tyto varianty mít. **P. Suchomel** přislíbil výpočty dodat za takové období, za které budou k dispozici dostatečná data.

P. Pernes důrazně upozornil, že projednávání valorizace probíhá již velmi dlouho a je nutné předložit prodiskutované návrhy na jednání OK v červnu, jinak by vyšla celá práce vniveč. Co se týče financí, to je podle jeho názoru záležitostí vlády a Parlamentu a PT se tím nemusí zabývat.

P. Kučera se zeptal, zda všichni souhlasí s návrhem obsahu a pořadím otázek předložených na OK, jak jej navrhl **p. Potůček**. Žádné námitky nebyly vneseny. Na závěr se vyjádřil, že podle jeho názoru je možné ufinancovat i variantu počítající se zvýšením o 1/2 reálných mezd, s tím, že finální návrh by měl vzejít z následujícího jednání PT2.

P. Kučera poděkoval přítomným za účast a ukončil jednání.

